

5.4.5 Paikallisesti päätettävät asiat ja koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman laadinta 2014

Opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus oppilashuollosta:

Opetussuunnitelmassa kuvataan perusopetuksen oppilashuollon paikallisen toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat. Siinä määritellään opetussuunnitelman yhteys lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan sekä koulukohtaisten oppilashuoltosuunnitelmien laadintaa ohjaavat linjaukset. Oppilashuoltosuunnitelmien laadintaa ohjaaviin linjauksiin on tarkoituksenmukaista sisällyttää suunnitelmien perusrakenne ja osa suunnitelmiin sisältyvistä asioista, jolloin turvataan suunnitelmien riittävä yhdenmukaisuus kaikissa kouluissa. Yhteisiä osuuksia täsmennetään ja täydennetään koulukohtaisesti.

PIELAVESI:

Pielavedellä on kuntakohtainen oppilashuoltosuunnitelma, jota noudatetaan kaikissa kouluissa koulukohtaisin erityispiirtein.

TAVOITE JA TYÖKALUT

Oppilashuollon tavoitteena on edistää turvallista oppimiseen ja kasvamiseen kannustavaa ilmapiiriä Pielaveden kouluissa.

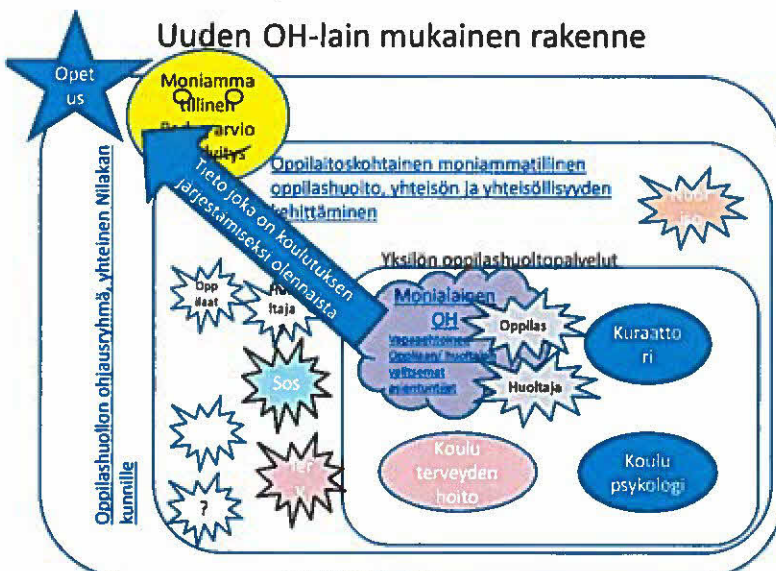
Lapsen etu on aina ensisijainen. Toiminta toteutetaan moniammatillisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. (opetushenkilöstö, oppilaat, huoltajat, sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö sekä heidän verkostonsa). Henkilöstön toiminta on ammatillista.

OPPILASHUOLLON TOIMIJAT:

Oppilashuolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja oppilashuoltopalveluista vastaavien yhteinen tehtävä. Päävastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista on opetushenkilöstöllä.

RAKENNE:

Rakenne on esitetty seuraavassa kaaviossa:

nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä. Oppilashuoltoon kuuluu yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa sekä yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluuyhteisön hyvinvoinnin toteutuksessa.

Merkittävät poissaolot ja myöhästymiset

WILMAa käytetään oppilaan poissaolojen seurantaan ja selvittämiseen.

Oppilasta opettavan opettajan on merkittävät poissaolot ja mahdolliset muut merkinnät (tunnin häirintä, unohdukset jne) WILMAAN tai muuten saatettava ne vastuupettajan tietoon. Vastuupettajan vastuulla on selvittää oppilaan poissaolot ja ilmoittaa mahdollisista luvattomista poissaoloista oppilaan huoltajille. Lisäksi vastuupettaja seuraa oppilaasta tulevia viestejä sekä WILMA-merkintöjä, jotta mahdollinen tuen tarve havaitaan varhaisessa vaiheessa.

Huolestuttavia merkkejä ovat ainakin, jos merkinnöissä (poissaolot ja/tai kurinpidolliset) on joku kaava (tietty tunti, päivä, opetusryhmä yms.) tai ne lisääntyvät äkisti, merkintöjen määrä on huomattava esim. poissaoloja on tulossa "tasaisen vauhdin taulukon mukaan" koko lukuvuodelle yli 100 h tai muita merkintöjä useita viikoittain. Luokanopettaja/-valvoja seuraa oppilaan poissaoloja ja ottaa yhteyttä kotiin ja (kuraattoriin tai) rehtoriin. Jos poissaoloja on runsaasti eikä edellä mainitut toimenpiteet ole auttaneet, tarjotaan vanhemmille yksilökohtaista oppilashuoltopalvelua. Tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus sosiaalitoimeen.

Tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Päihteitä ei sallita koulussa missään muodossa. Päihteiden käyttöön puuttumisesta säädetään lastensuojelu-, päihdehuolto- sekä rikoslaisissa. Päihdekasvatuksen tavoitteena on kehittää lasten ja nuorten tunteiden hallintaa, vuorovaikutustaitoja sekä stressin hallintaa ja näin tukea päihteetöntä elämää. Ennaltaehkäisyyn pyritään terveystiedon ja muiden oppiaineiden ainesisältöjen kautta. Tilanteeseen puututaan koulussa, kun oppilaalla on hallussaan päihteitä, hän on päihteiden vaikutuksen alaisena (humalassa / huumeiden vaikutuksen alaisena) tai esiintyy krapulaisena.

Toimintaohjeet:

- yhteydenotto kotiin (luokanvalvoja tai rehtori)
- yhteydenotto poliisiin
- yhteydenotto sosiaalitoimeen > lastensuojeluilmoitus
- asiassa tarjotaan asianosaisille yksilöllistä oppilashuoltopalvelua ja selvitetään jatkotoimenpiteiden tarve kouluuyhteisössä

Koulunkäynnin laiminlyönti

Opettaja seuraa oppilaiden koulunkäyntiä kirjaamalla ylös tekemättömät tehtävät ja välineiden puuttumiset. Huoltajia tulee tiedottaa asiasta.

Luokanvalvoja seuraa oppilaiden koulunkäynnin laiminlyöntejä (esim. läksyunohdukset ja jälki-istunnon suorittamatta jättämiset).

Jos edellä mainitut toimenpiteet eivät ole auttaneet ja laiminlyönnit jatkuvat, viedään asia eteenpäin oppilashuollosta vastaaville henkilöille tiedoksi.

Oppilashuollon ohjausryhmänä toimii Nilakan kuntien yhteinen ryhmä.

*Ohjausryhmän kokoonpano:

Sivistysjohtajat, rehtorit, vastaava kuraattori, koulupsykologi, sosiaalityöntekijä (aluksi Vesanto), kouluterveydenhoitaja (aluksi Keitele).

Ohjausryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa.

OPPILAITOSKOHTAINEN RYHMÄ

Opetuksen järjestäjä vastaa siitä, että oppilashuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma. Suunnitelma on laadittava yhteistyössä koulun henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Oppilashuoltosuunnitelma voi olla myös kahden tai useamman koulun yhteinen. Suunnitelma tarkistetaan vuoden kuluessa siitä, kun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma hyväksytään kunkin kunnan valtuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa .

PIELAVESI:

Koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma tarkistetaan 4 vuoden välein + 1 vuosi LNHVS:n (= Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma) tarkistamisesta.

Oppilashuoltosuunnitelmaa laadittaessa sovitaan menettelytavoista, joilla koulun henkilöstö, lapset ja huoltajat sekä tarvittavilta osin yhteistyötahot perehdytetään suunnitelmaan. Samalla sovitaan suunnitelmasta tiedottamisesta edellä mainituille.

OPS:n muutoksesta tiedotetaan yksilöoppilashuoltopalavereissa.

Yksilökohtaisesta monialaisesta oppilashuollosta jaetaan tietoa tarvittaessa henkilökohtaisesti huoltajalle. Myös oppilaita ja henkilöstöä tiedotetaan muutoksesta.

Koulukohtaiseen oppilashuoltosuunnitelmaan sisällytetään seuraavat asiat:

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Pielaveden kouluilla on käytettävissä seuraavat oppilashuoltopalvelut: koulujen yhteinen kouluterveydenhoitaja käytössä vuosittain sovitut päivät eri kouluilla, kuraattoripalvelut 2,5 pvää/viikko peruskoulut ja koulupsykologipalvelut haetaan koulupsykologia yhteistyössä Nilakan kanssa, sitä ennen palvelut hoidetaan tarvittaessa ostopalveluina. Lisäksi tarjotaan normaalit erityisopetus- ja opinto-ohjaajapalvelut.

Lisäksi suunnitelmassa kuvataan

- oppilashuollon palveluiden järjestäminen ja sen edellyttämä työn- ja vastuunjako sekä palvelujen toteuttamisessa tarvittava yhteistyö sekä
- oppilashuollon palveluiden kohdentaminen yksittäisiin oppilaisiin, kouluyhteisöön ja yhteistyöhön liittyviin tehtäviin sekä oppilashuollon kehittämiseen ja seurantaan.

PIELAVESI:

Yhteistyö oppilashuollon yhteistyötahojen, asiantuntijoiden ja paikallisten tukiverkostojen kanssa

Oppilashuollon yhteistyöstä ja palveluiden järjestämisestä (yleisistä periaatteista, rakenteista, käytännön toiminnan järjestämisestä, keskinäisestä työnjaosta ja vastuista) on sovittu yhteistyötahojen kanssa.

Näitä oppilashuollon yhteistyötahoja ovat sosiaalityö, lastensuojelu, kouluterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, psykologi, perheneuvola, puheterapia, toimintaterapia, nuorisopalvelut ja poliisi.

Yhteistyön perustana voi olla yhteisöllinen tai yksilöllinen tarve. Yhteistyön avulla tarjotaan oppilaan tarvitsema tuki ja tuetaan oppilasta kehitykseen ja mielenterveyteen liittyvissä vaikeuksissa. Yhteistyötä toteutetaan palvelukuvausten mukaisesti myös tilanteissa, joissa lapsen tai nuoren kasvu ja kehitys voi kasvuympäristössä olevien tekijöiden vuoksi vaarantua. Samoin menetellään moniammatillisesti ja mahdollisimman varhain tilanteeseen reagoiden, kun oppilaalla on tuen tarve elämäntilanteisiin liittyvissä erilaisissa vaikeuksissa (esim. perheväkivalta, päihde- tai mielenterveysongelmat perheessä).

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollon terveystarkastukset ja ehkäisevä lastensuojelu toteutetaan oppilashuollon moniammatillisena yhteistyönä. Kouluterveydenhoitaja, koululääkäri, hammashoitaja sekä –lääkäri suorittavat Pielaveden kouluterveydenhuollossa luokka-asteittain määritellyt tehtävät.

Kun kouluterveydenhoitaja ei ole koululla, toimitaan tapaturmatilanteissa koulun turvallisuussuunnitelman mukaisesti. Tällöin oppilaita hoidetaan seuraavasti: koululla hoidetaan ne tapaturmat, jotka eivät vaadi lääketieteellistä asiantuntemusta; neuvoa voi kysyä puhelimitse kouluterveydenhoitajilta, epäselvät ja vakavammat tapaukset hoidetaan terveyskeskuksen ensiapupoliklinikalla; kuljetus henkilökunnan autoilla, taksilla tai ambulanssilla tapauksen ja harkinnan mukaan.

Oppilashuollon yleiset kirjaamiskäytännöt, yksittäistä oppilasta koskevan asian vireillepano ja käsittely (ks. valtakunnallinen ops-ohje kohdasta 5.4.3)

Käsiteltäessä yksittäistä oppilasta koskevaa asiaa oppilashuoltotyössä kirjataan asian vireillepanija, aihe, päätetyt jatkotoimenpiteet ja niiden perustelut, asian käsittelyyn osallistuneet sekä se, mitä tietoja ja kenelle oppilaasta on annettu. Henkilötietojen käsittelystä vastaa rekisterinpitäjänä opetuksen järjestäjä. Oppilashuoltotyössä käsiteltävien asioiden suhteen noudatetaan lainsäädännön mukaista salassapitovelvollisuutta (asiakirjojen salassapito, vaitiolovelvollisuus ja kielto käyttää salaista tietoa omaksi eduksi tai toisen vahingoksi).

Yksittäisen oppilaan kohdalla oppilashuollollinen asia tulee vireille, kun oppilashuoltotoiminnassa tai yhteistyötahon kautta nousee huoli oppilaan kasvusta, oppimisesta tai hyvinvoinnista.

Kurinpitotilanteissa toimitaan yksikkökohtaisten ohjeiden ja mallien mukaan.

Kuvaus palvelun portaista ja priorisoinnista.

Ensisijaisesti pyritään parantamaan koko kouluyhteisön ilmapiiriä ja toimintakulttuuria sekä tukemaan huoltajien kasvatustehtävää moniammatillisesti niin että ongelmia olisi vähemmän. Haasteisiin vastataan;

*ennakoimalla (pedagoginen ennakointi),

*ennaltaehkäisemällä

*puuttamalla mahdollisimman varhain ja riittävällä osaamisella ja resursseilla.

Palveluketjua arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti tavoitteena oikea-aikainen ja oikeanlainen palvelu, jossa oppilaan asia on aina jonkun toimijan vastuulla.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan yhteisöllisen oppilashuollon kokonaisuus, josta ilmenee

• yhteisöllisen oppilashuollon järjestäminen ja sen toimintatavat kouluyhteisön ja - ympäristön terveellisyyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

PIELAVESI:

Kerran kuussa kokoontuva koulukohtainen oppilashuoltoryhmä, johon kuuluvat seuraavat jäsenet:

- Rehtori/ koulun johtaja*
- Apulaisjohtaja* (Rannankylä)
- Sosiaalitoimen edustaja*
- Terkkari*
- * Kuraattori*
- Psykologi* (, kun saadaan rekrytoitua.)
- * Opo*
- Erityisopettajat*

Lisäksi kokoontumisiin voidaan kutsua sidosryhmien edustajia ja asiantuntijoita(esim. palotai terveystarkastusten jälkeen tarkastaja)

Tämän lisäksi oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan

• koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän toimintatavat ja käytännöt,

PIELAVESI:

Koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän tehtävänä on

* tukea/edistää koulun ja koulussa toimivien tervettä kehitystä ja parhaiden mahdollisten oppimistulosten saavuttamista, työvälineenä OHR-asiantuntemus ja verkostot

* toimia koulun kriisiryhmänä

Koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän toimintatapoja ovat havainnoida ja tunnistaa onnistumisia ja kehittämistarpeita seuraamalla kouluyhteisön tilaan liittyviä mittareita ja kuulemalla kouluyhteisön jäseniä ja yhteistyötahoja. Havainnoinnin antama tieto ohjaa toimien tärkeysjärjestystä.

Oppilaiden ja vanhempien terveiset (esim. vanhempainvarteissa ja terveystarkastuksissa nousseet ilmiöt). Oppilashuoltoryhmä tekee yhteistyötä koulun ulkopuolisten lasten ja

Oppilashuoltotoiminnan kautta järjestetään oppilaan terveyden- tai sairauden hoitoon koulussa tarvittava tuki ja seuranta.

Yksilölliseen oppilashuoltotyöhön osallistuvat voivat salassapitosäännösten estämättä saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle ja perusopetuslain mukaisesta opetuksesta ja toiminnasta vastaavalle viranomaiselle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Tästä oikeudesta huolimatta pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen yhteistyön ja luottamuksen rakentamiseksi ja turvaamiseksi. Huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella oppilashuoltotyöhön osallistuvat voivat pyytää opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömiä salassa pidettäviä tietoja myös muilta tahoilta.

Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen järjestäjän perusopetuslain mukaisesti järjestämään opetukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjä toimittaa viipymättä salassapitosäännösten estämättä oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle opetuksen järjestäjälle. Uuden opetuksen järjestäjän pyytäessä vastaavia tietoja, ne myös toimitetaan välittömästi. Salassa pidettäviä tietoja ei anneta ilman huoltajan suostumusta, oppilaan siirtyessä muuhun kuin perusopetuslain mukaiseen opetukseen, esimerkiksi lukioon tai ammatilliseen koulutukseen.

Oppilashuollon yhteistyö koulunkäynnin eri siirtymävaiheissa

Pielavedellä koulupolulla on monenlaisia nivelvaiheita. Kaikissa nivelvaiheissa huoltajalle annetaan riittävästi tietoa nivelvaiheeseen liittyvistä prosesseista jo etukäteen ja sen aikana. Huoltajalle tarjotaan mahdollisuutta olla osallisena lapsen koulunkäynnin järjestämiseen liittyvissä asioissa ja keskustella mahdollisista erityistarpeista oppilashuollon eri asiantuntijoiden kanssa.

Nivelvaiheessa esiopetuksesta kouluun varmistetaan tarvittavan tiedon siirtyminen sovitulla menetelmällä ja lomakkeilla. Esiopetuksen ja tulevan koulun henkilöstö tekee yhteistyötä huoltajan kanssa siten, että varmistetaan riittävä tuki lapsen kasvun ja oppimisen suhteen nivelvaiheessa esiopetuksesta kouluun.

Kouluvalmiutta arvioidaan ennen esiopetusvuoden päättymistä. Esiopetusikäisille tarjotaan mahdollisuutta osallistua ryhmämuotoisiin kouluvalmiustesteihin huoltajan kirjallisella suostumuksella. Huoltajalle tarjotaan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä lapsensa kouluvalmiuteen liittyvistä asioista. Huoltajille annetaan tietoa kouluvalmiuden arviointiprosessista ennen sen käytännön aloitusta ja sen jälkeen.

Jos lapselle on tehty esiopetuksen oppimissuunnitelma tehostetun tuen vaiheessa tai esiopetuksen henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (hojks), nämä siirtyvät tulevan koulun laaja-alaisen erityisopettajan, luokanopettajan ja rehtorin käyttöön.

Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen järjestäjän perusopetuslain mukaisesti järjestämään opetukseen tai aamu- tai iltapäivätoimintaan, aikaisemman opetuksen järjestäjän on salassapitosäädösten estämättä viipymättä toimitettava oppilaan opetuksen järjestämisen

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

4. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista .

Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan toimenpiteet suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi . Näitä ovat seurannasta vastuussa oleva taho koulussa, seurattavat asiat ja käytettävät menetelmät tietojen kokoamiseksi sekä seurannan aikataulu. Lisäksi kuvataan seurantatietojen käsittely ja hyödyntäminen koulun oppilashuollon kehittämisessä sekä keskeisistä tuloksista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille.

Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa opetuksen järjestäjän omavalvontaa koskevaa tehtävää. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta .

Omavalvonnassa pyritään hyödyntämään tähän mennessä tehtyjä rakenteita, joita ovat lukuvuosisuunnitelma tarkemmin määritelty.

kannalta välttämättömät tiedot uudelle opetuksen järjestäjälle. Uudella opetuksen järjestäjällä on myös pyynnöstä oikeus saada vastaavat tiedot.

Erityisen tuen tai tehostetun tuen piirissä olevalle oppilaalle voidaan järjestää moniammatillinen siirtopalaveri, näin varmistetaan siitä, että sekä huoltajalla että vastaanottavalla koululla on riittävä tieto tuen tarpeesta ja taataan tuen jatkuminen.

Perusopetuksen päättövaiheessa huoltajille annetaan tietoa ja tarvittaessa mahdollisuus keskustella oppilaan jatkokoulutukseen liittyvistä kysymyksistä ja mahdollisista ongelmista oppilaanohjaajan ja oppilashuollon eri asiantuntijoiden kanssa. Salassa pidettäviä tietoja ei voida, ilman huoltajan suostumusta, antaa oppilaan siirtyessä muuhun kuin perusopetuslain mukaiseen opetukseen, esimerkiksi lukioon tai ammatilliseen koulutukseen.

Kouluruokailun ja mahdollisten välipalojen järjestäminen

Kouluruokailu on terveellinen, ohjattu ja maksuton. Kouluruokailun järjestämisessä huolehditaan oppilaiden terveydestä ja kouluuyhteisön hyvinvoinnin edistämisestä. Kouluruokailu, siihen liittyvät välipalat ja erityisruokavaliota noudattavien oppilaiden terveyden seuranta ovat osa oppilashuollon työtä. Yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja kouluterveydenhuollon henkilöstön kanssa sovitaan tukitoimista ja seurannasta oppilaan yksilöllisissä ravitsemukseen sekä terveyden tai sairauden hoitoon liittyvissä tarpeissa. Jokainen koulu määrittelee kouluruokailun järjestämisessä huomioon otettavat terveys- ja ravitsemuskasvatuksen sekä tapakasvatuksen tavoitteet.

Koulukuljetuksissa noudatetaan lautakunnan hyväksymiä koulukuljetus- ja turvallisuusohjeita.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan yksilökohtaisen oppilashuollon kokonaisuus, josta ilmenee

- yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisen tuen toteuttamiseksi.

PIELAVESI:

Yksilökohtainen oppilashuolto järjestetään lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin, oppimisen sekä yksilöllisen tuen varmistamiseksi.

Jos koulun keinot ja/tai yksilöllisten oppilashuolto-palveluiden (kuraattori, kouluterveydenhoitaja tai koulupsykologin) apu eivät ole olleet riittäviä oppilaan haasteeseen nähden ja erityisesti jos haasteen syyt tai oletetut ratkaisut eivät liity varsinaisesti oppimiseen, tulee vastuuopettajan(tai kuraattorin/kouluterveydenhoitajan/koulupsykologin) järjestää vanhempainvartti jossa

- * käsitellään oppilaaseen liittyvä huoli

- * esitellään (ESITE) yksilökohtainen monialaisen oppilashuoltoryhmän toiminta (keitä asiantuntijoita käytössä, toiminta perustuu vanhempien ja/tai oppilaan vapaaehtoisuuteen, jne)

- * tavoitteena on että joku monialainen asiantuntija on yhteydessä huoltajaan ja sopii ryhmän perustamisesta.